

ELS TRETS DE L'ÉSSER HUMÀ NOU

LA GRAN CAUSA... EN ALLÒ PETIT, ALLÒ DIARI, ALLÒ PERSONAL, ALLÒ PRIVAT

PERE CASALDÀLIGA

São Félix do Araguaia, MT, Brasil

Extracte

LA NOSTRA HORA

És tard
però és la nostra hora.
És tard
però és tot el temps
que tenim a mà
per fer el futur.
És tard
però som nosaltres
aquesta hora tardana.
És tard
però és matinada
si insistim una mica.

Pere Casaldàliga

Amb major o menor lucidesa, amb lògica vital més o menys conseqüent, ja hem descobert la Societat feta Sistema, dins de l'Estructura que ens envolta i condiona, sota la inevitable sol·licitació de la Conjuntura diària.

(L'Església, perita en Eternitat i menys perita en Història, durant segles, moltes vegades, fàcilment només veia persones; o només individus; o més dicotòmicament encara, a vegades només veia ànimes...).

Sense deixar mai d'afrontar aquesta globalitat estructural, en la qual es forja la Història humana i dins de la qual s'esdevé el Regne, hauríem ara de redescobrir, compromesament, la Persona, l'Ésser Humà, membre de la Societat i protagonista de la Història i del Regne.

L'Ésser Humà –l'home i la dona– és un ésser estructural i estructurant. La Història, el Sistema i el Regne el fan, però, alhora, ell fa el Sistema, la Història i el Regne.

L'Ésser Humà Nou és una utopia universal. I els cristians –que creiem en aquesta utopia com a feta realitat en Jesús de Natzaret– no tenim l'exclusiva d'aquesta passió abassegadora, sembrada pel Déu Viu en el cor de cada ésser humà i en la Història de cada Poble.

La reflexió i la vivència d'una Espiritualitat de l'Alliberament, a Amèrica Llatina (al Tercer Món, al Món, més en general, penso jo sincerament), haurien de tenir com a consideració i exigència bàsiques la utopia necessària de l'Ésser Humà Nou. Ser cristià, a qualsevol part del Món, en qualsevol hora històrica, és ser un Ésser Humà Nou, com aquell Ésser Humà Nou, Jesús; però ser cristians, avui, a la nostra Amèrica Llatina, on l'Esperit i la Sang apressen, només pot ser obstinar-se apassionadament en ser de veritat, lliurement, davant l'escàndol del Món i de l'Església, Éssers Humans Nous, en una Església Nova, per al Món Nou.

Fa dies que intento delinear, dins meu, els Trets fonamentals de l'Home Nou. I aquest intent és el que ofereixo ara, com una contribució balbucient, al llibre del DEI sobre "Espiritualitat i Alliberament a Amèrica Llatina".

Els nostres teòlegs, els nostres sociòlegs, els nostres psicòlegs i els nostres pastoralistes diran la seva paraula major, científicament. I els nostres sants i els nostres màrtirs faran veritat –ja l'estan fent, amb cabalosa efusió– el rostre llatinoamericà de l'Ésser Humà Nou.

1. La lucidesa crítica

Una actitud de crítica "total" davant de suposats valors, mitjans de comunicació, consum, estructures, tractats, lleis, codis, conformisme, rutina...

Una actitud d'alerta, insubornable. La passió per la Veritat.

2. La gratuïtat admirada, enlluernada

La gratuïtat contemplativa, oberta a la Transcendència i acolidora de l'Esperit.

La gratuïtat de la Fe, la vivència de la Gràcia. Viure en estat d'Oració.

La capacitat de sorprendre's, de descobrir, d'aguir.

Llevar-se cada dia. La humilitat i la tendresa de la Infància Evangèlica.

El perdó major, sense mesquineses i sense servilismes.

3. La llibertat desinteressada

Ser Pobres, per ser Lliures davant dels Poders i de les seduccions.

La lliure austeritat dels que peregrinen sempre.

Una morigerada vida de combat.

La llibertat total dels que estan disposats a morir pel Regne.

4. La creativitat en festa

La creativitat intuïtiva, desembarassada, humorada, lúdica, artística.

Viure en estat d'Alegria, de Poesia i d'Ecologia.

L'afirmació de l'Autoctònia. Sense repeticions, sense esquematismes, sense dependències.

5. La conflictivitat assumida com a milícia

La passió per la Justícia, en esperit de lluita, per la veritable Pau.

La tossuderia incansable.

La denúncia profètica.

La Política, com a missió i com a servei.

Estar sempre definit, ideològica i vivencialment, del costat dels Pobres.

La Revolució diària.

6. La fraternitat igualitària

O la igualtat fraterna.

L'Ecumenisme, per damunt de races i d'edats i de sexes i de credos.

Conjugar la més generosa comunió amb la salvaguarda de la pròpia identitat ètnica, cultural i personal.

La Socialització, sense privilegis.

La real superació, econòmica i social, de les Classes, que són aquí, en ordre al sorgiment de la sola "Classe" Humana.

7. El testimoni coherent

Ser allò que s'és.

Parlar allò que es creu.

Creure allò que es predica.

Viure allò que es proclama.

Fins a les darreres conseqüències i en les menudeses diàries.

La disposició habitual per al Martiri.

8. L'esperança utòpica

Històrica i Escatològica. Des de l'Avui per al Demà.

L'Esperança creïble dels testimonis i constructors de la Resurrecció i del Regne.

Es tracta d'Utopia, la Utopia de l'Evangeli.

L'Home Nou no només viu de pa. Viu de Pa i d'Utopia.

Només Éssers Humans Nous poden fer el Món Nou.

Penso que aquests trets corresponen als trets d'aquell Ésser Humà Nou que va ser Jesús. □